

PERSBERICHT

Huis Ter Heide, 23 april 2018

Ouders bekend met meningokokkenziekte, maar niet altijd kennis van de verschillende symptomen en mogelijke gevolgen

Op veel vlakken hebben ouders al goede kennis van meningokokkenziekte maar herkennen ze niet altijd de verschillende symptomen van deze ziekte, zo blijkt uit onderzoek van Kantar Public, uitgevoerd in opdracht van GSK. Dat is een gemiste kans, want meningokokkenziekte kan bloedvergiftiging (sepsis) en/of hersenvliesontsteking (meningitis) veroorzaken. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van Wereld Meningitis Dag op 24 april, een dag waarop wereldwijd aandacht gevraagd wordt voor deze ziekte, de symptomen en de gevolgen.

Een ruime meerderheid van de ondervraagden (71%) weet (ongeveer) wat meningokokkenziekte is en hiervan weet het merendeel ook dat dit een ernstige infectieziekte is die hersenvliesontsteking kan veroorzaken. Echter, niet alle mogelijk ernstige gevolgen van meningokokkenziekte zijn bekend. Slechts de helft weet dat de ziekte binnen 24 tot 48 uur tot de dood kan leiden. Tevens weet minder dan een kwart van de ouders die ondervraagd werden dat meningokokkenziekte kan leiden tot amputaties van ledematen. Mogelijk komt dit doordat niet altijd bekend is dat de ziekte een bloedvergiftiging kan veroorzaken (45% van de ouders weet dit). Slechts 6% weet dat meningokokkenziekte ook met passende ziekenhuiszorg niet altijd goed te behandelen is. Ondanks een snelle en adequate behandeling overlijdt van de mensen met een hersenvliesontsteking nog 5 tot 10% en van de mensen met een ernstige bloedvergiftiging zijn de schattingen zelfs 14-50%^{1,2,3}.

De symptomen die door ouders herkend worden, zijn 'plotselinge hoge koorts' (64%) en 'typische huiduitslag op lichaam (met kleine rode vlekjes)' (41%). Voor andere symptomen zoals zware hoofdpijn, overgeven, overgevoeligheid voor licht of geluid, of bij baby's een uitpuilende fontanel, ligt de bekendheid lager dan een derde.

Wilma Witkamp, voorzitter Nederlandse Meningitis Stichting: "Het aantal gevallen van meningokokkenziekte is de afgelopen jaren sterk gedaald waarmee het eigenlijk een zeldzame ziekte is geworden in Nederland. Daardoor zijn mensen wat minder alert op de symptomen en dat vinden wij geen goede ontwikkeling."

Van de ondervraagde ouders weet een grote meerderheid dat er verschillende typen meningokokkenbacteriën zijn die infectie kunnen veroorzaken, al is niet goed bekend welke types dit zijn. In 2016 kregen er in Nederland 136 mensen meningokokkenziekte door de 5 types die over het algemeen de meeste ziekte veroorzaken, aangeduid als groep A, B, C, W of Y⁴. Sinds de invoering van vaccinatie tegen meningokokken C in 2002 is het aantal ziektegevallen dat door dit type veroorzaakt wordt drastisch afgenomen⁵. Bij ouderen komt de W-variant op dit moment het meest voor. Bij tieners is dat zowel de B- als de W-variant. Bij jonge kinderen komt de B-variant verreweg het meest voor⁴.

Uit het onderzoek blijkt dat het bij ouders niet altijd duidelijk is of kinderen tegen alle typen meningokokken ingeënt zijn via het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Iets meer dan een kwart van de ouders (27%) denkt dat het RVP tegen álle typen meningokokken beschermt. Een kwart weet niet of dit zo is. Kinderen worden sinds 2002 beschermd tegen type C en vanaf dit voorjaar worden kinderen (14 maanden oud) en vanaf dit najaar ook tieners (14 jaar oud) gevaccineerd tegen de meningokokkenvarianten A, C, W en Y⁶. Juist omdat de ziekte niet heel veel voorkomt, is het belangrijk dat ouders van gevaccineerde kinderen alert blijven

op de mogelijke symptomen van een meningokokkeninfectie. Kinderen en tieners worden nog niet gevaccineerd voor de meningokokken B-variant terwijl 38% van de ouders denkt dat vaccinatie tegen meningokokken B wel deel uitmaakt van het RVP, zo blijkt uit het onderzoek. De staatssecretaris van VWS heeft de Gezondheidsraad verzocht een advies uit te brengen of, en zo ja op welke manier, het huidige vaccinatieprogramma tegen meningokokkenziekte aangepast moet worden of aangevuld moet worden met vaccinatie tegen meningokokken B⁷. Dit advies wordt eind 2018 verwacht.

Er gebeurt in Nederland al veel om deze ernstige ziekte te voorkomen. In Nederland komt de ziekte sporadisch voor (in 2016 136 gevallen). Voor GSK is het onderzoek aanleiding om het brede publiek te informeren over de verschillende varianten van meningokokkenziekte en de symptomen waaraan men de ziekte kan herkennen, omdat een vroege diagnose het verschil kan maken voor de uitkomst van de patiënt⁸.

Over GSK

GSK is een wereldwijd bedrijf op het gebied van gezondheidszorg, gestoeld op wetenschap en met het doel om mensen te helpen meer te doen, zich beter te voelen en langer te leven. Het bedrijf bestaat uit drie bedrijfsonderdelen die innovatieve medicijnen, vaccins en consumentenproducten onderzoeken, ontwikkelen en produceren. Het doel van GSK is om het meest innovatieve, best presterende en meest vertrouwde gezondheidszorgbedrijf te zijn.

Over Wereld Meningitis Dag

Dinsdag 24 April is het Wereld Meningitis Dag en het thema voor 2018 is #AllMeningitisMatters. Deze dag is een initiatief van CoMO, de wereldwijde confederatie van meningitis organisaties. Hersenvliesontsteking of meningitis is een ontsteking van de hersenvliezen. De ontsteking kan worden veroorzaakt door infectie met virussen, bacteriën of andere micro-organismen. Meningitis treft wereldwijd meer dan 2,8 miljoen mensen per jaar. Zuigelingen, adolescenten, ouderen en mensen met een verzwakt immuunsysteem hebben hiervoor een hoger risico. In Nederland komt de ziekte weinig voor.

Referenties

1. <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/meningokokken-meningitis-en-sepsis>
2. M.J. Knol et al., Meningococcal disease in the Netherlands. Background information for the Health Council. RIVM Report 2017-0031
3. S.P. Stoof et al, Clin Infect Dis. 2015, Disease Burden of Invasive Meningococcal Disease in the Netherlands Between June 1999 and June 2011: A Subjective Role for Serogroup and Clonal Complex.
4. Netherlands Reference Laboratory for Bacterial Meningitis (AMC/RIVM). Bacterial meningitis in the Netherlands; annual report 2016. Amsterdam: University of Amsterdam, 2017
5. <https://www.volksgezondheinzorg.info/onderwerp/ziekten-het-rijksvaccinatieprogramma/cijfers-context/meningokokken-c#node-aantal-gevallen-van-meningokokken-c>
6. <https://rijksvaccinatieprogramma.nl/infectieziekten/meningokokken>
7. https://www.gezondheidsraad.nl/sites/default/files/1282505_adviesaanvraag_vaccinatie_tegen_meningokokken.pdf
8. Nadel S., J Adolesc Health. 2016 Aug;59(2 Suppl):S21-8. Treatment of Meningococcal Disease.

EINDE PERSBERICHT

Het onderzoek door Kantar Public is uitgevoerd in opdracht van GSK. Aan het onderzoek namen 561 respondenten deel uit het TNS NIPO consumentenpanel. Dit waren ouders met een baby (of baby's) jonger dan twee jaar. De onderzoeksgegevens zijn op aanvraag beschikbaar.

Bijlage: Dossier meningokokkenziekte

Voor meer informatie:

Boris Wielers 06-2322 0627 (boris@wenvh.nl) of Alies Boenders 06-10911787 (alies.boenders@tuhuteru.nl)